

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ NEDELU NA 16 STRANACH.

Predplatná cena:

Na celý rok 2 zl. — kr.
 Na pol roka 1 > — >
 Na štvrt roka — > 80 >

Jednotlivé číslo 4 kr.

Spisujú a vydávajú:

MIKULÁŠ LEPSÉNYI
 a **GERHARD NÉMETH.**

Hlavný spolupracovník:

FRANTIŠ BLESZKÁNY.

Redakcia a vydavateľstvo: V Budapešti
 VIII. ker., Práter-úlica 44.

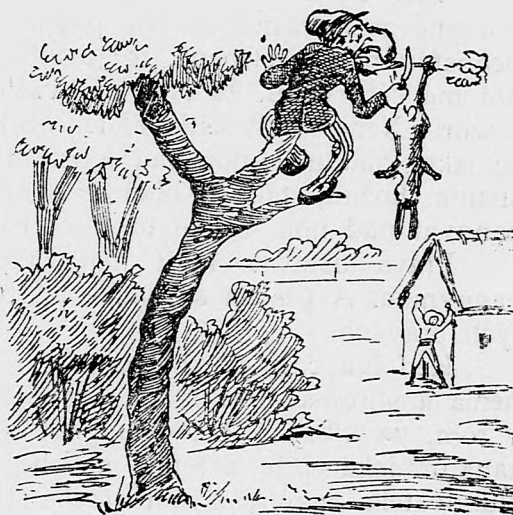
sem sa majú posielat predplatky, jako i do-
 pisy do novin, ohlášky a náhodné reklamácie.
 Cena jedneho 5 stĺpcového malého riadku
 je 10 kr. Rukopisy sa naspák nedávajú.

Ukážka z Veľkého Kresťanského Kalendára ľudovej strany.

1.

3.

2.

4.

Krešťania! kupujte len u krešťanov!

Prenasledovanie.

Naozaj také je polozenie kresťanstva v Uhorsku, že by sme do zúfalstva museli upadnúť, keby sme v hlbine svojho srdca nemali zakorenené to isté presvedčenie, že jesto Boha na nebi.

A len to je mnohým ťažko pochopiť, odkiaľ bere ten dobrý kresťanský ľud svoju trepezlivosť, ktorej nič ešte nevládala pretrhnúť sebevoľná násilnosť liberálnych tatárov. On ju čerpá z náboženstva, ktoré sa utláča, ktorému do cesty prekážky sa stavajú.

A to je šťastie i tatárov zednárskeho, že ľud je ešte vždy nábožný, bohabojný, lebo v protivnom páde by už dávno boli masné hrnce hore dnom, by už dávno bola revolúcia vypukla a nejedného hrncolizáča o hlavu kratším spravila.

Veru tie mnohé krivdy, utláčania, násilia, potupné zachádzania že bez pomsty, anjelskou tichosťou boli pretrpené, to je toho znak, že ľud má ešte vieru, že on verí sv. Písmu, ktoré hovorí: Nenie vrchnosti, lež len od Boha. Verí, že ako Pilát mal moc nad Kristom len dopustením božím, tak aj liberáli len dotiaľ budú panovať nad ním, zakaľ sa Boh trpeť bude.

Práva ústavné ľudu háji zákon, prisaha panovníka. A predsa sa šliape po týchto svätých právach.

Keď ľud chce použiť svoje sv. právo rečenia a shromažďovania sa, práve tí ho hatia v tom, na ktorých je sverené, a ktorých prisaha úradská viaže k tomu, aby bezstranní vysluhovatelia zákony a zastavatelia slobody boli. Či ale sme to nezkúsili mnohokrát zvlášte od tej doby, čo ľud nedá sa otrocky viesť, za nos taháť od hrdinov liberalismu zednárskeho!?

L'ud platí štátu daň, dáva mu vojakov, a štát za to všetko to jediné právo ponecháva ľudu, aby si každých päť rokov raz vyslanca mohol voliť. Či ale uhorský ľud má za toľké tarchy aspoň toto malicherné právo? Jestli liberála si chce vyvoliť, tak ano; jestli ale dľa svojej ústavnej svobody svojej neodvislé presvedčenie nasleduje a vláde protivného si chce do snemovne čo zástupcu povereného poslať, zastavatelia zákonu mu shabú toto právo.

Židovské, liberálne a svobodnozédnárske noviny môžu hocčo písať, ani len vlas sa im nepohne na hlavu. Sloboda kresťanských novinárov ale je taká, že štátni pravotári — jakby ani iného povolania a inej práce nemali — ustavične im vešajú tlačové právoty na krk, tak že už doposiaľ od nového roku 23 tlačových pravôt máme zavesených.

Keď kresťanské noviny píšu o všelijakých huncútstvach liberálnych panákov: úradskí nehľadajú a neprenasledujú tých huncútov, lež prenasledujú tie novinky, jako sa ony opovážia ľud zastávať a huncútstva odhaľovať.

Nikdy nebol ľud na toľko všetkých práv pozbavený, jako teraz pod panovaním liberálnych tatárov. Ešte i pod jármom zemanským mu lepšie bolo. Vtedy mal aspoň chleba a odev, teraz ale len s tým najväčším namáhaním sa vie brániť proti biede. Vtedy aspoň vo svojom domku bezpečný oddych a pokoj mal; teraz ani sa nenazdá, v ktorú chvíľu sa mu dačo, abo i celá chalupa odpredá.

Bieda je náš život, náramné tarchy nás k zemi tisnú, práva sme zbavení, trápeniam a prenasledovaniám neprestajne vystavení. Úžerníci, úradskí a zednárski liberáli sú proti ľudu, ktorý len jediného zastavateľa má v osobe svojho duchovného, jestli už i tento nenie v kamarátstve a tovaryšstve s hrncolizáčmi.

A tomuto smutnému položeniu chce koniec ľudová strana urobiť; ona chce ľud vytrhnúť z biedy všemožne, a preto ľud v záujme svojom vlastnom ju musí podporovať, za ňu všemožnej obeti sa podrobiť. Nech žije ľudová strana, nech žije ľud, ktorého srdco za túto stranu klope!

Čachtičan.

Mužovia, ženy, dietky! modlite sa každodenne za víťazstvo ľudovej strany!!

POLITICKÉ CHYRY.

Zadakovanie vladára Rieky (Fiume). Vladár, ači správca mesta Rieky, gróf Ludevit Batthány prosil ministerpredsedu, aby mu sňal s krku jeho úrad. Do jeho úradu sa totižto miešali viacerí ministri, a táto okolnosť ho naklonila k tomu, aby složil svoj úrad. Bánffy vraj nemá veľkej chuti jeho zadakovanie prijať, a jestli je to pravda, to by nebolo inšie, jako frčka po nosi daná tým ministrom, ktorí sú v tej veci zamočení. No ale my máme nádej, že šľachetný pán gróf na žiaden pád nebude mať chuti ďalej slúžiť pánu Bánffymu.

Szent-Elešké shromaždenie ľudové bude sa vydržiavať 6. septembra; 16. aug. preto sa nemohlo ono previesť, ponevác na ten istý čas aj liberáli oznamovali svoje shromaždenie; a tak od slúžneho ani jedno nebolo povolené. — Podobne aj shromaždenie ktoré sa malo stať 30. aug. v Malých-Opatovcäch, pre námietky slúžneho sa odložilo na 13. sept.

Dunapatajská voľba na ablegáta zle vypálila pre neodvisliakov. Vyvolili totižto kaločského slúžneho Michala Földváryho s vládnym programom, ktorý o 696 hlasov mal viac, nežli kandidát Kossutha-Ugrona, Aurel Förster. Ugron aj dvakrát bol v okrese pripravovať pôdu, ale neprajne to vypálilo, pretože prvý kráľ veľmi ohnivo sa vyslovil proti revisii; druhý kráľ ale zas za revisiu rečnil; prvou rečou odsotil od seba revisionistov; druhou rečou ale voličov liberálnych.

Ujvidiecki Srbi sa usniesli, že pri voľbách na ablegátov budú podporovať len národných kandidátov; jestli by ale takých nebolo, ľudovým dajú svoje hlasy.

Turecké nepokoje a prelievanie krvi vraj ztadiaľ vyvierajú, že anglickí buriči nedajú pokoj tamajšiemu ľudu a ho ustavične huckajú proti cisarovi, proti ktorému i tak tou najväčšou nenávisťou sú naplnení „Noví Turci,“ s ktorými sa spojili v Turecku bývajúci kresťani.

Rozpočet krajinských výdavkov. 3. sept. predstrel snemovní minister financií Ladislav Lukács rozpočet krajinských výdavkov na r. 1897. — Pri tej príležitosti vraj uprimne obmaľuje i tie pomery, medzi ktorými sa nachádza položenie shodu s Rakúskom.

Násilie. Úradný apparát len nechce dať pokoja ľudovým spisom. Tak i na maďarských krajoch habujú ich. Nedávno v Csabe a v Kigyósi tiež shabať nechal pán hl. slúžny sošity ľudovej strany. Páni tatári, — sa zdá, že — ľudové spisy za zbytočné považujú, lebo ľud i tak sa každodenne presvedčuje o ich tártarstve modernom.

V Carihrade ešte vždy panuje veľká neistota a nepokoj. V tureckých kostoloch sa veľmi huckajú Mohamedáni proti armenským kresťanom, ktorí dľa nich sú príčinou všeho zlého v Turecku.

Knieža Lobanov-Rostovsky, ruský minister to zovnútorých záležitostí a priateľ uprimný Uhorska, zomrel na vlaku, keď sa s cárom od nás vzdaloval a ku Sepetovke prichádzal. Smrť celkom neočakávanu prišla. Za jeho nástupcu sa spomína Nelidoff, vyslanec ruský v Carihrade, ktorý vždy veľmi obratným sa dokázal byť aj v tých najťažších otázkach.

Zmatok v Srbsku. V Srbsku sú zas neisté pomery politického položenia. Bývalý kráľ Milán by sa zas rád dostal ku kormidlu panovania. Veru zlé časy idú na ubohé Srbsko. Kedy len už bude raz v úplnom poriadku?!

Ruský cár a viedeňskí liberáli. Na slávnostné prijatie cára viedeňskí kresťania, s Luegerom na čele, 30,000 zl. pýtali od mestského zastupiteľstva. Viedeňskí liberáli a židi nechceli podporovať žiadost kresťanov, pretože Lueger trnom je v očiach židov a liberálov. No väčšina kresťanov prijala návrh, pretože návšteva cárová upevňuje pokoj štátu. Budapeštianske liberálno-židovské noviny predsa osopily sa na viedeňských kresťanov, zvláštne na Luegera, ktorý viedeňských židov premohol. Keď bola Viedeň ozdobená, potom už židovské noviny vysmievaly sa, že okrášlenie mesta nenie vraj také, akým by malo byť. Teda najprv čarbaly, že na privítanie cára mnoho sa žiada, a potom zase škrábaly, že privítanie nenie slušné. Či tak, či inak, všetko musí byť zlé, čo nepochodí od liberálov.

Millennárne slávnosti v Nitre. V nedeľu 30. augusta bolo odhalenie millennárneho pomníka na vrchu Zobor vystaveného. Pomník, v podobe pira-

mídy zhotovený je zo zoborského gránitu; výška jeho je 20 metrov a 60 centrov; váha pomníka obnáša 5680 metrických centov. Miesto ministra Lukácsa prišiel zastupovať vládu minister Perczel. V mene ministra financií, Lukácsa posielaly sa pozvania na slávnosť, a pán minister potom neprišiel, lež prišiel druhý. Ako Ny. Sz. píše stalo sa to preto, pretože minister Lukács sľúbil sa na bydlu ku p. biskupovi nitrianskemu. Toto sa vraj liberálom stoličným nepáčilo, aby vraj minister „v zámku ľudovej strany“ býval a stoličné deputácie prijímal. Preto minister Lukács prisľúbil sa bol už biskupovi, preto prišiel druhý minister, a síce minister vnútra Perczel a ubytoval sa na stoličnom dome, aby sa stalo liberálom po vôli. Nitrianski kanonici a kňazi nešli na poklonu ministrom, len biskup so svojim dvorným kňazom. Rozumie sa, že bola i veľká hostina, na ktorú vláda poslala 1500 zl., pretože málo by bolo hostov bývalo, keby si každý bol musel obed platiť. Keď bola hostinka na štátne útraty, nuž bolo hostov mnoho. Povolane boli úrady a spolky, len katolícky spolok nie. Veď liberáli dobre vedia, koho majú traktovať. Spomenuto buď, že šampanského vína kúpilo sa za 800 zl., a cigár za 109 zl. Či aj ten ľud, ktorému dážd mnoho škody narobil, tiež sa veselil, o tom nič nepočuť.

Dôstojný Pán Redaktor!

Známe sú moje články o zlorečenej, prekliatej, kliatbou Božou ztíženej židovsko-zednárskej sekte, v „Kresťanovi“ uverejnené. Tymi článkami chcel som poučiť ľud o tejto diabolskej Pánu a Bohu nášmu Ježišu Kristu, jeho sv. cirkvi, vlasti, národu, ľudu i panovníkom na najvyšš nepriateľskej záhubnej, zkažonosnej sekte. A čože sa stalo? Ani by si človek nepomyslel. Jako keď človek pichne do osieho hniezda, osy sa pobúria, z hniezda vyhrnú, a na toho, kto im do hniezda pichnul, sa vrhajú, ho štípu, a keby sa nebránil, by ho až do smrti uštípaly, zahynúť, zomrieť by musel. Tak je to i so mnou. S mojimi proti-židovsko-zednárske článkami pichnul som do hniezda židovsko-zednárskeho, a osy v tomto hniezde židáci, zednári, liberáli sa hrozne pobúrili, vyhrnuli sa, vrhli sa na mňa, uštípali ma, a nechcejú ustať, ale ustanovili sa na tom, že ma musia usmrtiť. Židáci takou zúrivosťou sbesilosťou sú oproti mne naplnení, že sa pred viacerými ľuďmi vyslovili, osvedčili, že ma musia zo sveta sprovať, zavraždiť, črevá zo mňa vysnovať. Že sa sídu viacerí židia dovedna, a keď sa najmenej nazdám, ma napadnú, schmatnú, zabijú a črevá zo mňa vysnujú a ma tak odpracú, že o mne ani chýru ani slýchu nebude, že budú na mňa striehnuť, keď nekteľ rano pôjdem do kostola sv. omšu slúžiť, vtedy ma schmatnú a zavraždia, ano, že sú hotoví i do kostola sa vrútiť a i v kostole ma zavraždiť, že na mne ukážu svet, čo to

znamená, proti židom, zednárom, liberálom v novinách písať, sprostý sedliacky ľud o židovsko-zednárskej sekte poučovať, sprostý sedliacky ľud oproti židom, zednárom, liberálom búriť. A keď ma zavraždia, keď sa o tom i svet dozvie, nestane sa im preto nič, najviac že ak budú preto za jeden mesiac vo väzení v árešte sedieť, to ale že si vďačne za moje zavraždenia odsedia. Že židáci mňa zavraždiť sú schopní, sú v stave, o tom nemôže byť pochybnosti, veď židom vraždy na kresťanoch páchať, kresťanov mordovať, jejích nový zákon, talmud totižto nielen že dovoľuje, ale i prikazuje a za bohumilý skutok vyhlasuje. V talmude písané stojí: „Nikomú, kto nie je žid, nemá sa dokázať milosrdenstvo.“ Tes. Jeham. f. 12. „Spravedlive je vôbec inoverca — kresťana — zabiť.“ Jb. f. 4. 2. Tes. „Neveriacemu treba vyňať srdce z prs a najlepšieho z kresťanov zabiť.“ Orao. Maim. fed. ch. 14. ed. am. 7. a. »Boh dal moc a právo židom na život a majetok všetkých národov.“ Seph. Ck. 3. p. 25. „Všetky národy, čo nie sú židia, sú psy a osly.“ Tr. megilla 7. 2. tedy žid, keď zabije kresťana, zabije len psa a osla. Takto učí talmud. Tedy, keď židáci mňa zavraždia, zabijú, dla talmudu zabijú len psa a osla, nebudú si to pokladať za hriech, ale za čnosť, za bohumilý skutok. Veď židia už nie jednu, ale na tisíce vrážd na kresťanoch popáchali, jak nám o tom dejepis nevyvratné svedectvá podáva. A zednári židovskí to otroci tiež už mnohé a mnohé vraždy, ano i kraľo- a kňazovraždy popáchali, jak nám to dejepis tiež nevyvratne dosvedčuje. I mňa tedy žido-zednári strojá, chystajú sa zavraždiť preto, že som ukázal, čo a jaká je to tá zlorečená, prekliata, kliatbou Božou ztížená židovsko-zednárska sekta, sberba satanášová. Avšak nech si háveď židovsko-zednárska svoj diabolský úmysel uskutoční, nech ma zavraždí, nebojím, neľakám sa ani mučedníckej smrti, nie. Za Pána a Boha mojeho Ježiša Krista, za jeho sv. cirkev, za vieru, za pravdu milerád a vďačne krv svoju vycedím, život svoj položím, smrť mučednícku podstúpim. Veď keď Pán a Boh môj Ježiš Kristus pre mňa, pre moje spasenie tak boľastnú smrť križa podstúpil, krv svoju do poslednej kvapky vycedil, život svoj položil, prečo by som ja jeho nehodný sluha, jeho kňaz pre neho, pre jeho sv. cirkev, pre vieru, pre pravdu krv svoju vycedil, život môj položil, smrť podstúpil nechcel? Veď by som bol tým najhnusnejším, tým najohavnejším, prísneho trestu hodným nevďačníkom oproti Nemu, keby som to učiniť hotový nebol, nechcel. Nie, takým nevďačníkom nikdy nebudem, nie. Ty, Pán môj a Boh môj, milý Pane Jezu Kriste! Ty vidíš, Ty vieš naj-

lepšie, že milerád a vďačne za Teba, Pána a Boha mojeho krv svoju vyliat, život môj položiť, mučednícku smrť podstúpiť vždy hotový som. Veď som kňaz, a kňaz, ktorý dôstojnosti a zodpovednosti svojej jest si vedomý, utrpí milerád jakékoľvek prenasledovania, trýzeň, ano i smrť, aby ukázal, že je vďačným Pánovi za dobrodenia a povolanie, ktorým ho pred inými vyzna. — Neni väčšej milosti, to je najväčšia milosť od Boha človekovi udelená, keď za Neho svoj život obetovať môže. Tak si to všetci svätí a svätie Božie za najväčšiu milosť božiu pokladali, keď za Pána a Boha svojho Ježiša Krista trpeť, krv svoju vylievať, životy svoje klásť, smrť mučednícku podstúpiť mohli. I ja si za veľkú milosť božiu pokladám, že môžem pre Pána a Boha mojeho Ježiša Krista rozličné pohanenia, prenasledovania a trýzeň snášať. A keby sa i tak z dopuštenia božieho stalo, žeby židovsko-zednárska háveď, sberba satanášová zamýšľanú vraždu na mne spáchala, vražda tá bola by pre mňa smrťou mučedníckou, a táto smrť by bola pre mňa tá najväčšia mi preukázaná milosť Božia. Za blahoslaveného by som sa pokladal, že som bol hoden za Pána a Boha mojeho Ježiša Krista krv svoju vycediť, život môj položiť, smrť mučednícku podstúpiť. Nebojím, nestrachujem, neľakám sa ani tej najhroznejšej mučedníckej smrti. Ja preto, že mi háveď židovsko-zednárska, sberba satanášová smrťou vyhrožuje od Pána a Boha mojeho Ježiša Krista neodstúpim, ale tým pevnejšie a vernejšie s telom i s dušou sa ho pridržať, tým zmužilejšie a neohrozenejšie za Neho, za jeho sv. cirkev, za pravdu bojovať budem. Ja preto, že mi háveď židovsko-zednárska, sberba satanášová hrozí smrťou, neprestanem ľudu, svetu oznamovať, hlásať o prekliatej, zlorečenej, kliatbou Božou ztíženej sekte židovsko-zednárskej, sekte to Bohu Ježišu Kristu, jeho sv. katolíckej cirkvi, vlasti, národu, ľudu, panovníkom na najvyš nepriateľskej, sekte to, ktorá je „cirkev satanášová“, pekelný to prameň, z ktorého vyviera a vyteká hojnými prúdami všetko zlo na nynejší svet.

Nuže, tu som 73 ročný stavec, 48 ročný kňaz Ježiša Krista, sluha sv. cirkve katolíckej, som hotový pre obeť. Poďte tedy vy za kňazskou krvou žižniví kanibali, lotri: zavraždite ma, prehŕňajte sa v tých mojích kňazských črevách, zbrcujte si vaše vražedlnie ruky v mojej kňazskej krvi, nachleptajte sa tej mojej kňazskej krve a uhasťte si ňou vašu krvožížeň. Veďte však, že tá vyliata moja krv bude volať k nebu o štrašlivú hroznú pomstu na vás, na vaše deti, i na vaše detnie deti až na ďaleké pokolenia a tá hrozná spravodlivá pomsta

božia príde iste na vás. Už ma raz r. 1882. práve na veľký sviatok Božieho Tela chcela zavraždiť háveď židovsko-zednárska. V ten deň najali boli židia — poťažne krčmár židák muzikantov cigánov do krčmy, a tam vydržovali muziku, krik, lárnu po čas služieb božích, po čas processie s Božím Telom na priekor, na potupu nám katolíkom. Ja po ukončených službách Božích vošiel som do krčmy, cigánov a pelešníkov rozprášil, a tam v krčme jeden židáčisko tak ma tresknul po hlave kľúčom, že som hneď bez seba na zem spadnul, i vrhli sa na mňa na zemi ležiaceho židáci a cigáni a dali sa ma mordovať, a iste by ma boli zamordovali, zavraždili, keby ma nebol jeden sedliak katolík zo židovských a cigánskych drapov vytrhnul, vyslobodil a von z krčmy vyniesol, kde som prišiel k sebe, ale som bol hrozne zbitý; vyše jedného mesiaca som bol od úderov na tvári opuchnutý a zčernetý. A nenašiel som nikde zastania, ani u cirkevnej, ani u svetskej vrchnosti. A prečo nie? Preto, že som vraj pánslav; banašli sa i takí gazemberi, lotri, ktorí hovorili: keby mu len bol ten žid tak hlavu roztrepal, čo by mu hneď boly mozgy vytekly, keby ho len boli zabili, aspoň by sme sa ho boli pozbavili. A dvaja z tých gazemberských lotrov ešte žijú.

A od toho času háveď židovsko-zednárska a jej tutti quanti compagni vždy hľadali zádrapky oproti mne, ako by sa ma mohli pozbaviť, nikdy som nemal pokoja, ustavične som bol prenasledovaný. I našli si príčinu, obžalovali ma, že som burič, že búrim ľud oproti pánom a židom tým, že som kázaval oproti židovsko-zednárskej hávedí, o rituálnych vraždách židovských, o vražde tiszaeszlárskej. Najali falošných svedkov, ktorí falošne proti mne prisahali — už ich všetkých čert pobral; — následkom čoho bol som na jeden celý rok do väzenia odsúdený a od 15. nov. 1888 až do 15. nov. 1889. v štátnom väzení vo Vacove som bol zatvorený. Nepriatelia moji, zvlášte židovsko-zednárska háveď, mali z toho nesmiernu radosť, mali ako isto, že v tom väzení zahyniem, zomrem. Omilostnenia som nedostal, ačkoľvek som oň prosil a prosili za mňa u Jeho kráľ. apošt. Ve ičenstva nebožtik kardinál Haynald a vacovský biskup jeho Eccellencia pán Konstantin Schuszter. Avšak ministri Fabinyi a Szilágyi zednári na žiaden pád nechceli omilostnenia dovoliť. Vybudnul som tedy celý rok v štátnom väzení vo Vacove. Vyjdúc z väzenia šiel som do fary, vo fare však pobudnul som len jeden rok, lebo háveď židovsko-zednárska nemala pokoja, škreglo ju, že som vo fare, obžalovala ma u biskupa. Biskup poslal inquisitora jedného

kňaza, o roka židovského-zednárskeho, korhefa, tomuto korhefovi kňazovi a židovsko-zednárskej hávedí biskup viac veril, nežli mne, i bol som prinútený k tomu, že som sa za faru poďakoval. Od 1. januára 1891. som na pensii vyslúžil farár. Tohoto roku začal som písať články do Krestana, a aj háveď židovsko-zednárska a jej compagni tak sa oproti mne pobúrila pre tie články, že mi vyhrozuje zavraždením smrťou.

I očakávam tú vraždu. Nemôžem vedieť istotne, ale mám jakúsi predtuchu, že židovsko-zednárska háveď tú vyhrožovanú vraždu na mne vykoná tým viacej, že s touto židovsko-zednárskou háveďou sú v najužšom spojení, sú najintimnejší pajtáši, notár matrikár, i kat. farár. Notár je neznaboh, neverec, zapierač božstva Krista, verejne hlása, že neni Boha, že Kristus nebol Boh atď. Tento notár pred pár rokmi — 1892. — navádzal môjho sluhu, že ma môže zavraždiť, keď ma zavraždí, že len za krátky čas v árešte sedieť bude, bo, že ja som pansláv, a pansláva že zavraždiť môže, že to slobodno. Jozef Dorčák je kňaz, o ktorom všetkým právom platia slová sv. Hyeronima: „Nulla certe in mundo tam crudelis bestia, quam malus sacerdos, nam corrigi semet non patitur.“ A slová sv. Jána zlatoust. „Zdálíž lepší jest opilec nežli osol, lepší nežli pes? Nie, ale od týchto ešte horší. Opilstvo činí z ľudí prasatá, áno ešte čosi horšieho.“ A slová sv. Augustina: „Opilstvo je matka všetkých neprávostí.“ Dorčák je korhef in höchstem grad“ neraz ho už videli ľudia „jako sviňu umytú v kalužine bahna“ to v krčme, to v dome, to na ceste ležať a sa váľať. Dorčák je otrok židovsko-zednársky, kňaz, jakého zednári radi majú, kňaz dľa vôle zednárskej. Títo dvaja notár a farár sú medzi sebou intimní pajtáši, a obidvaja intimní pajtáši so židami a zednárami, obidvaja zúrivi zbesilí nepriatelia moji, keby mohli, na skutku by ma v ližici vody utopili. Neomýlne by mali obidvaja tú najväčšú radosť, keby ma židozednári čím skorej zavraždili. Ponevác títo dvaja sú so židami a zednárami intimní pajtáši, tedy žido-zednári tým skorej, tým snádnejšie môžu tú ohavnú vraždu na mne vykonať. Kto zná či — ale rádnej pomlčím.

Mnoho by som ešte mal písať, než končím môj dopis. Z tohoto môjho dopisu možno vidieť a poznať, že zlotrilá zlorečená háveď židovsko-zednárska je schopná a neštíti sa ani toho najhroznejšieho zločinu, totižto kňazovraždy sa dopustí. A nejedného takéhoto hrozného zločinu sa už i dopustila, jak nám o tom dejepis nevyvratne svedectvá podáva. Nejednen horlivý, svojemu povolaniu verný katolícky kňaz lotrovskou židovsko-zednárskou rukou bol už z tohoto

sveta odpravený, odpratáný, zavraždený. Ponevác tedy i mne zlotrilá židovsko-zednárska háveď, vraždou, smrťou vyhrožuje, musím na tú vraždu, na tú smrť byť i prichystaný, bo neviem, vedieť nemôžem, kedy a kde tú vraždu na mne spáchať, a mňa tak zo sveta odpratať môže, že nikto ani vedieť nebude, kde som sa podel. Preto tento môj dopis do „Krešťana“ uverejniť posielam, aby keď by som bol zavraždený, usmrtený a nekam odpratáný, žety o mne ani chýru ani slýchu nebolo, aby svet aspoň vedel, čou rukou som z tohoto sveta zišiel, čou rukou som bol zavraždený, totižto: lotrovskou rukou zlorečenej, prekliatej, kliatbou Božou ztíženej hávede židovsko-zednárskej, sberby satanášovej. — Vás ale Dôstojný Pane milý v Kristu brat môj! srdečne prosím: by ste tento môj dopis, za ktorý všetku zodpovednosť na seba beriem, v „Krešťanovi“ uverejniť ráčil. Jestli-že zlotrilá, zlorečená, kliatbou Božou ztížená háveď židovsko-zednárska sberba satanášová ten hrozný zločin, totižto kňazovraždu na mne vykoná, o tom slavná Redakcia Krešťana ihneď zvešť od mojich ľudí obdrží.

Do milosti Pána a Boha nášho Ježiša Krista a do ochrany milej najsv. Matky Božej Vás i všetkých ct. čitateľov Krešťana porúčajúc, a zároveň prosiac, by ste všetci vo vašich vrúcnych modlitbách pamätliví byť a mňa tiež do milosti Pána a Boha nášho Ježiša Krista a do ochrany milej Matky Božej preblahoslavenej Panny Márie odporúčať ráčili, zostávam Vaš srdečný v Kristu brat a citeľ

Ondrej Rojko, vyslúžilý farár.

Shromaždenie v Malých-Opatovcäch (pri Zlatých-Moravcäch).

Ludová strana navzdor peknej zlosti, ktorou sa podlí liberáli proti ludovej strane chovajú a ju prenasledujú, ona sa predsa rozširuje. Neni toho oplastva, ktorého by sa zlostní liberáli nedopustili, len aby ludovú stranu utlačili. Keď 23. augusta v obci Mezů Kovácháza v Čanádскеj stolici ludová strana v prítomnosti viacej tisícov ľudí svoje shromaždenie držala, obrezaní vlastenci — židia — so svojim známym nástrojom s píšťalkami, potom skrze liberálnych pánov a notárov podpiatení ožratí lumpi a korheli ukrutný vresk robili. Podobne pískali v kaftanoch dolezené ploštice aj na shromaždení vo Sv.-Mikuláši nad Hronom vydržiavanom, ba čo viacej na tomto mieste na žiadosť židov a liberálov shromaždenie rozpustili bez všetkej príčiny.

Drahí bratia! dajte pozor v Malých-Opatovcäch, a pozrite si dobre tých židov, ktorí by vám vaše shromaždenie turbovať chceli, u tých nikdy viacej ani sirky si nekupte, a takého za pajes chyťte a slúžnemu ho doneste, až pozná poľských vtákov dobre.

Vy naničhodní liberáli, prečo-že nedovolíte, aby

ludová strana ubohý lud na shromaždeniach poučila, o jeho právach a povinnostach? Bez pochyby preto, lebo sa bojíte, že keď sa lud zo spánku zobudí, a svoje sväté práva poznať bude, nuž tak vás kopne, že hneď skapete. Kdekoľvek dovčufku liberáli spriahnutí so židmi shromaždenie ludovej strany prekazili, tam ubohý lud ešte viac je rozhorčený opoti terajším liberálnym beťárom, päste od pomsty hore dviha, a hovorí: hej však prínde voľba na ablegáta, potom vám ukiažeme, že ludová strana koľko má bojovníkov, ktorí sú hotoví za ludovú stranu žiť a mrieť.

Vyzývame vás, drahí bratia a sestry z celej Tekovskej stolice, aby ste sa čím vo väčšom počte do Malých-Opatoviec dostavili. Ukiažte svetu, že keď sa otom jedná, aby ste verejne vyznali, že ku ludovej strane patríte, žiadnych obtížností sa nebojíte. Shromaždenie 30. aug. preto sa nevydržiavalo, lebo na vrchu Zobori millenána slavnosť bola ustanovená na ten istý deň, a preto politický úrad shromaždenie nedovolil. Sporiadateľstvo vydalo následovné

Pozvanie.

Ponevác predošlé shromaždenie minulý krát vydržiavať sa nemohlo, dávame na vedomie, že v meste

MALÝCH-OPATOVČÁCH

(pri Zlatých-Moravcäch)

sa bude vydržiavať

Ľudové shromaždenie

13-ho septembra 1896. v nedeľu o pol tretej hodine, ktoréhožto sú následovné predmety:

1. Zahájenie predsedu: Gróf *Ferdinand Zichy*.
2. O novom poriadku. Drží po uhorsky: Dr. *Ján Zelenyák*, krajinský vyslanec.
3. Položenie priemyselníkov a malých gazdov. Drží po uhorsky *Ondrej Marsovszky*, statkár.
4. Položenie priemyselníkov a malých gazdov. Drží po slovensky dr. *Vincenc Vaculík*.
5. O novom poriadku. Drží po slovensky dr. *Ján Zelenyák*, krajinský vyslanec.
6. Záverečná reč predsedu.

Na shromaždení jedine len so vstúpnou karetkou možno účasť brať. Vstúpné karetky u tých sú k dostaniu, ktorí toto pozvanie rozdáujú.

V Malých-Opatovcäch 30-ho augusta, 1896.

Usporiadateľstvo.

Ottománbanka.

Ešte pred 200 rokami sa triasla celá Európa pred Turkom, ktorého moc teraz sa už len v rúcaniach nachádza.

Ani slýchu nenie už o poriadku v Turecku. Úradskí cicajú a utláčajú lud. A proti ích zachádzaniu nenie lieku. Vefa je kresťanov pod tureckým cisarom, on ale nepripúšťa si ích vzdychy k srdcu, nechce ím dopriať tých práv,

ktoré im prináležia dľa berlinskej smlúvy vlád. Verejné povstanie ľudu sa predtým len na hraničných krajoch krajiny zjavovalo; teraz ale už i v srdci, v hlavnom meste krajiny tureckej vypukla revolúcia.

Roztrpčení a rozžialení Armeni medzi prelievaním krve zaujali stavisko veľké Ottomán-banky, a za stenami toho staviska bezpečné miesto sa im ušlo.

Taká bitka to bola, že celé vozy sa zaplnily mrtvolami.

Že revolúcia nenie celkom udusená, to i z toho vysvitá, pretože strana „mladých turkov“ tiež nenie spokojná s terajšími pomermi.

Povrchne sa podarí síce udusiť povstanie tureckým zbrojom, s tým sa ale ešte nenavrátí spokojnosť v krivde sa nachádzajúcim.

Keď turecká vláda nevie pravdu vysluhovať, nevie poriadok v krajine držať a veď doposiaľ od istých časov ešte pod každou vládou to tak bolo — treba sa zamiešať ostatným vládam do vecí, a poľutovania hodnému položeniu tureckých kresťanov koniec by sa už mal raz spraviť.

Skôr-neskôr i tak vezne koniec panovanie toho europejského pohana;tedy aspoň z ohľadu na smutné polozenie pokrstených treba by bolo už raz Turkom kapitulú vyčítať.

Upozornenie.

Upozorňujeme a prosíme ctených čitateľov „Kreštana“, aby nesadli na lep bezočivým jednateľom a nedali si natisnúť taký kalendár, ktorý nenie ducha kresťanského.

Na prosbu mnohých sme sa odhodlali, že vydáme

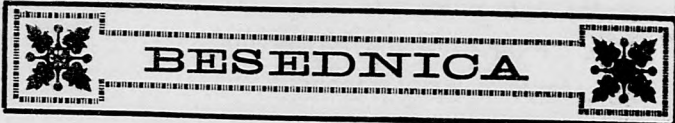
Veľký „Krešťanský kalendár ľudovej strany,“

už vyšol z tlače, a je v hocktovej chvíli k dostaniu pod týmto nápisom:

Františ Bleszkány, Budapešť, VIII.
Mária-Tereziatér. 9.

S úctou

Vydavateľstvo.

Quodlibet.

Neviem, neznám, prečo, začo,
Celý svet sa mi točí.
Smiech, jeď sa mi v hlave pance,
Tchor, jež, kocúr stvára tance,
Vol sa duje, žaba skáče do očí.

Mnoho ľudí jesto múdrych,
Trenčín v koňoch vyniká.
Kde nevládze lož, klam, figeľ,
Hluchý paša láme rýgeľ,
Mastí korbáč, presvedčuje rafika.

V čadnej Cači Sraller čači,
Hrubý byvol surmuje.
Oj tí hňupi nie sú hlúpi,
Smrek, smet, raždie ich nekúpi,
Na Lancigo, na kalvína hnev pluje.

Na Zákopči talmud krochce,
Hja kudloši nepijú.
Abcúg fara, zlá, neprajná,
Čo sedliakov sprostiš hajná!
Nech čert zmrví heckaplánov, missiu.

Pájesový Jano Poštár
De Evkenrvár, Vhlavenic
Pánov drábom päty liže,
Od nich liecu zlaté križe —
A nimaš go! bohuprisám, nikde nic.

Nafúkany Hajdi hajdúch,
Dogma sem-tam, mandarin
Bárs družbuje, bečky strebe,
Ver vyslanstva milé nebe
Neotvorí múdry čuhár, ni Varin.

Skúpe Brodno liberálnych
V hluku drobči harmonik.
Počkaj čipáš, judáš starý,
Keď sa cirkev s peklom spári,
Bude z teba Nitry perla, kanonik.

V stred žilinských tmavých zadkov
Chýrny Radik bdie, čuši.
Z osla vzrastlý kuká vitaz,
Nejde Zmeškal, ukrutný dás
Drzou mellou dlhé sraziť mu uši?

*Jesenica prasce kuje,
Bytča kotí pohromu.
Choc si biednym varhannikom,
Len škreč a hrm basomfikom,
Si s gnorom, slúžnovcom bez diplomu.*

*Herr von Trotler, veľmoravčik,
Žida hájnik, dričny pán,
Zlodej hlasov, parom svodný,
Don Juan dám novomôdny,
Čestný znalec mechúrikov, pevných blán.*

*Sir bystrický, Holofernes,
Potrimiskár, liškavec,
Kolké čižmy; čistil kňazom,
Preds' mu arrak zavznel razom,
Ó nevďačnosť, hriech nad Manin, hrozná vec.*

*Bulafalvi Štefo Rudný
Štíape práva, kradne spis.
Červeňov kraj, Púchov-Lysá
Zradnou lieňou pechorí sa,
Nehlomaždí psích tatárov žerný hmyz.*

*Doktor Koreň od áreštov,
Teplý Onkel, Huba pop,
A tak ďalej a tak ďalej . . .
Len sa kochaj, len si nalej,
Išak verejná vám vysolí mienka kop.*

*Neviem, neznám, prečo, začo,
Tak trampotno, zle mi je . . .
Ech! čert zaškrť liberálov,
Zem pohlti lakôt válov!
Ľudu prápor, pravda, sláva nech žije!*

Goldstein Sámí.

Boh v najväčšej núdzi pomáha.

V Landskute, jedinom to meste do'nicho Bavorska, v čase veľkého hladu, tmejší kňaz živými farbami líčil v prenikavej svojej kázni prítomným veriacím, ako Boh nikoho nezanechá, ale stráži nad osúdom každého človeka; a jestli samovoľne nevrhá sa do nešťastia, Boh ho neopustí, — a túto pravdu reči svojej slovami večnej knihy potvrdzoval, na dejinách a zkusenosti poukazoval . . .

Reč jeho účinku sa neminula, bo srdcá poslucháčov hlboko dojaté boly.

Keď kazateľ dokonil svoju reč, do kostolnice nasledoval ho istý človek, ktorého už i zovnajšek veľkú pokoru a biedu prezradzoval, a k duchovnému bez mala zúfanelivo volal:

„Otče! reč tvoja o Prozredateľnosti Božej veľni zarmútila dušu moju . . . Ja tvoje učenie povždy

verne nasledujúc, ničoho som neprenehchal, abych usilovne práci oddaným bol; dôveroval som i dost v Boha, že pohliadne na mňa, a v mojej veľkej biede — ktorú za dlhý už čas s mojou rodinou trpeť musím — pomoce mi udelí . . . Ale na teraz už každú nádej ztrácam; bo včera večer dietkam mojím krem poslednej plesnivej kôrky nič iného dať som nemohol, dnes rano ale — už ničoho, na obed — podobne Kde-že jesto tedy tá dobrotivá od teba tak nad mieru vychvaľovaná Prozredateľnosť a Starostlivosť Božia, o ktorej si tak prenikave dnešného dňa kázal, otče?! . . .

Takto sa žaloval, ba reptal náš zúfanelivý pochybovateľ.

Duchovný otec láskave chopiac ho za rameno, volal ho so sebou do príbytku. Príidúc do izby, vytiahol plný saček z kasne, a týmito slovami podával ho do rúk ubožiaka: »Vezmi a dôveruj v Prozredateľnosť Božiu!«

Ubožiak hľadel na kňaza, akoby opytovať sa chcel, čo by to znamenalo? Je-li to skutočnosť?! . . . Ale duchovný ho z počudovania vytrhnu, a celú vec takto vysvetlil:

„Dnes rano, práve zaoberajúc sa prípravou ku svätej kázni, istý neznámy pán z vidieku vstúpil ku mne do izby, a tento saček peňažitý položiac na stôl, tú žiadosť predniesol, abych tie peniaze ku spasiteľnému účelu obrátil — bo že jesto chatrná obeta od neho za to veľké dobrodenie, ktoré sa mu v tieto dni od Boha nebeského dostalo . . . a nagle zmizol. Rozmyšľal som dost: ako bych mohol žiadosti dobrodajca čo najsvedomitejším spôsobom vyhovieť na česť a slávu Boha — keď nagle hlas zvonov povolal ma na kazateľňu.

A hľa! Boh sám pomohol mi, a uriadil účel spasiteľný.

A preto vezmi to, čo tebe Boh od spolublížného poslal, a hľad voždy uprimne dôverovať, a nikdy nereptať.“

Ubožiak iného učiniť nemohol, ako padnúť na kolena, volajúc s pochybujúcim apoštolom Tomášom: „Pane môj, a Bože môj!“

A kňaz doložil: Choď v pokoji, a pamätaj, že:
Prozredateľnosť Božia
Bedli nad nami,
A pomoc posielá
V dňoch navštvivení

Jani, učiteľ.

CHÝRNÍK

Čas. 1. sept. v Judapešti bolo zamračeno; a tepla bolo len 16 stupňov. Po celej krajine — mimo východnej čiastky — počasie je pršavé. V Banáte a za Dunajom ale veľká hmla panuje. Najväčšie teplo bolo v meste Szatmár, 20 stupňov; najchladnejšie v Čaktornyi, len 11 stupňov tepla. Po celej Europe ale je už trochu teplejšie; je úfnosť, že i dažď už raz popustí.

Jeho Veličenstvo kráľ 1. sept. odcestoval do Galicie na vojenské manevre.

Ruský cár 1. sept. dorazil do Kieva, ktoré mesto z tej príležitosti nádherne bolo okrášlené. Taliani sa úfajú, že nezadlho on navštíví aj ich kráľa.

Birmovka v ostrihomskej diecezii v nasledovné dni sa bude konať: 6. sept. v Majcichove; 7. sept. v Dolnej Krupej; 8. sept. v Trnave; 9. sept. v obci Zavar, 13. v Zámolyi, 19. sept. v obci Szénavar, 20. sept. v Szebelébe, 21. sept. v hontianskom Nádaši, 22. v honlianskom Bessenjőde, 23. sept. v Dolných Semerovcákch, 24. sept. v meste Ipolyság, 26. sept. v Drégelypalánku; 27. sept. ale v Ipoly-Nyékú.

Návrat do lona cirkve. V kostole budapeštianskych františkánov 27. aug. Artur Steininger opustiac židovstvo, sa nechal pokrstiť a vstúpil do lona cirkve katolíckej.

V obci Kissoda doposiaľ len čižmár učil vo škole detky písať, čítať a rátať. Občania sa nad tým už od dávna za uchom škriabali, ale nedostatok im nedovolil položiť školu premeniť. Teraz v roku miléniovom to, sa im sbralo viac k školdozorcovi, a ho poprosili, aby sa smiloval nad nimi, že by neboli i ďalej pre školu posmievaní.

Gróf Herman Zichy vydal knihu, v ktorej tvrdí, že keď maďari pred tisíc rokmi zaujali túto krajinu, i židi bojovali na ich strane. — Možno, že tento pán v Amerike prišiel tejto okolnosti na stopu, odkiaľ nedávno sa navrátil do Uhorska.

Knieža Maksimil, ktorý nedávno bol vysvätený za kňaza, v Londíne držal prvú káznú pred mnohými tisícmi ľuďmi; keď po kázni mnohí prišli k nemu, účtu konať, vyslovil sa, že nie čo knieža, lež jako kňaz prišiel do Angicka, aby slovo božie hlásal.

Falošné koruny sa veľmi množia pri západnej čiaske Sedmohradska. Tam totižto veľmi mnohí vedia liať kovy, a potom blízko sú hranice cudzozemska, tedy aj figliari sú opovážlivejší.

Vo Veľkom Várade jedného vojáka na šibenicu odsúdili, preto, že utiekol (úskok) a svoju milenku nožom zabil.

Mária Jászai, svetochýrna to divadelnica v tieto dni opustila vierovyznanie kalvínske a sa navrátila do lona cirkve katolíckej v budapeštianskom chráme sv. Matúša.

Obesenie zo žartu. V Domahide jedon 18 ročný šuhaj, Pavel Pápai, z počal žartovať s jednou služebnou. Daj mi jedon bozk — Zuzka — lebo ináč sa obesím. Dievčica sa zasmiala, a preriekla, že však uvidí. Palko doniesol štranok, uviazal ho na hradu a — zo žartu — toľko sa metal hádzal sem-tam, až v skutku visieť zostal. Dievčica sa chytro ponáhlala a kričala o pomoc, ktorá ale prineskoro prišla.

V obci Vaszar nahnevany ľud vyhnal z obce notára. On si ale vojákov doniesol, ktorí teraz varujú jeho.

Na smrť napité dievča. Vo Veľkej Kikinde Ferdinand Tóth pojal so sebou na veselie šesť aj pol ročie dievča, a mu rozkázal, že musí piť pálenku. Ono sa bránilo a protivilo; nahnevany otec ale neznal žartu a násilne vliat doňho tú vodku podzemskú. Dievčatu zle prišlo a domov chcelo ísť. On ale ešte viac vliat doňho. Keď už toho moc bolo, hostia ho prinútili, aby dievča domov zanesol; čo on i urobil, ale s manželkou zas sa len k hostine navrátil. Rano ale, keď rodičia potúžení domov prišli, dievča už bolo bez ducha. Otec rabiatny teraz v chládku žaára si odpočívá.

Nepriateľ otčenáša. Pod týmto nápisom sa píše v P. K. nasledovne: V dome Šimona Hofbauer býva holič J. Mandsuh, ktorý má jednu dcéru, a ju

priučuje, aby sa hlasite modlievala. Hofbauer ale sa celkom rozpajedil na hlasitú modlitbu toho dievčata, a vraj on nebude trpeť takú modlitbu vo svojom dome, ktorý nenie ani kostolom, ani školou. Ba čo viac, on ešte i vypovedal Mandsuhovi. Kto ale nerávidí otčenáš kresťanov, ten nepotrebuje peniaze kresťanov. Hofbauer je sklepník.

Zlé svedomie. V Mettách lapli francúzskeho špehuna, učiteľa Tonchea. On obdivoval totižto vojenské cvičenie. No však to nenie prvý „špehun“, ktorého chytili Nemci Francúzom.

Dr. Brax, český to vyslanec, má zariadené proti sebe vyšetrovanie, že obrazil Veličenstvo.

Veľmi sa množí anarchia v Španielsku. Anarchistické pláty veľmi sú rozšírené. V samom stredíšti, v Madride policia vynajšla veľkú anarchistickú tlačiareň. — Anarchia je nameraná proti všemožnej vrchnosti.

Minister proti ministrovi. Ako „Bp. T.“ píše, minister financií s istým rakúskym papiernikom uzavrel smluvu, dľa ktorej založená bude v Uhorsku nová fabrika na papier a obdrží také výhody, akých dosavád žiadna uhorská papieraň ešte nemala. Uhorskí papiernici dávno prosili ministra obchodu, aby na škodu uhorských papiernikov nedávaly sa výhody cudzím fabrikantom. Minister obchodu uspokojil papiernikov, že cudzí fabrikant nedostane žiadnych väčších výhod. Ale ako prekvápení sú teraz naši papiernici, keď dozvedeli sa, že minister financií uzavrel takú smluvu, akú minister obchodu odoprel.

Nešťastní komedianti. Do Moháču prišli komedianti s cirkusom a dneď dali sa stavať búdu. Búda už bola skoro celkom hotová, keď odrazu začalo to práskať a búda stútila sa na komediantov, ktorí všetci utrpeli väčšie-menšie urazenia.

Ten náš poriadok. „Nemz. Ujság“ č. 244 píše, že u nás v Uhorsku prevrátený svet panuje. Zastupiteľstvo ľudu, rovnoprávnosť a svoboda je vraj len klam a mam. »Terajší ministri m. darskí — tak píše — ukázali, že cit oproti právu a spravodlivosti je im celkom neznámym. Väčšina je slabšia oproti tomuto ministerstvu, nežli predtým; jestli opovázila by sa muknúť, ministerpredseda rozpraší ju a dá si vyvoliť novú väčšinu na svoj obraz a dľa svojho dobre známeho spôsobu.« Takto ponosujú sa i maďarské noviny.

Šťastie handrláka. Z Parížu nás uvedomujú, hlavná výhra žrebov výstavy z r. 1900 sa ujšla jednemu handrárovi, menom Jauvelovi.

V Meste Nyiregyháza pokým kázal p. kaplán Ondrej Bánász, hore stal jedon robotník, Ján Bánák, a medzi podzemským zlorečením žiadal, aby p. kaplán nepokračoval v slove božom. Ten opovážlivec teraz v chládku zksuje, jako je to trpko, proti Bohu nepriateľským byť.

Radosť žiakov. Žiaci sú radosťou naplnení, že sa im škola započne až v októbri, tedy o mesiac neskôr, nežli iné roky. Lenže tejto radosti sú účastní len žiaci budapeštianski, povereč mesto prepustilo do oktobra školy čo bývanie hosťom výstavu na štivujúcim.

Výsledky nového poriadku Na dolnej zemi hífne opúšťajú zvlášte kalvíni svoju vieru; im vraj bude dobre i bez viery žiť, aspoň nemusia daň cirkevnú platiť.

V Kysúc-Novom meste počnúc od 3. sept. roku beziaceho Jesuiti z Trnavy sväté Missie vydržiavajú.

Proti Luegerovi. Luegera povolali kresťanskí socialisti do Budweisu na poradu. Jakosi sa to dozvedeli vopred tamajší židi, len obsadli štáciu. Keď dorazil vlak s Luegerom, náramný škrek si započali. Jeden pískal, druhý vískal, tretí plupal, štvrtý si gágor napínal. Jakýsi Kraus sa i s palicou zaháňal, ale pánu Luegerovi sa nič nestalo.

Smutný následok korheľstva. V Aba-Lehote (Nitr. st.) 26-ho t. m. v noci istí Mišo Derek (Görög) a Brunovski, sedliacki mládenci v spoločnosti iných podobných oslopali sa, a zo samej rostopašnosti a surovosti nenadále napadli Juraja Lahučki mladého občana, a dotiaľ ubohého s kyjakmi tkli, kým nevy pustil ducha. Vražedníkov na druhý deň chytili a včul v žalári očakávajú svoj zaslužený trest.

Uvedomenie. Bratia a Sestry! V mene Kristovom na vedomosť vám dávame, že v Budapešti z jozefovského kostola VIII., 7-ho septembra o 6 hodine rano sa pohne slovenská processia na pútnické miesto Maria-Bešnyő; tedy vás prosíme, v čim väčšom počte sa tej pobožnosti súčasťníť.

Processia z hornoludanskej fáry pojde 17. sept. do Baňskej-Štiavnice. A síce pohne sa v ten deň rano o 7 hodine; dobre bude ale už o 6 hodine sa v chráme ustanoví, kde sa bude pútnikom sv. omša slúžiť.

Riaditeľia prôvodu.

DOPISY.

STAŠKOV (trenč. st.) aug.

Vážený pán Redaktor!

S radosťou srdca Vám sdeľujem, že najopustejší a najchudobnejší kraj slovenský: Kysuce pekým príkladom predchádzajú. Akonáhle ľudová stránka do života vstúpila, úbohí kysuckí obyvatelia, ktorých bezočivý, bezcitný, zbojnícky liberalismus o slobodu, o práva, o voľnosť svedomia, o dobrobyt časný odral, znevážil, zhanobil a zdrancoval, hneďky pod jej posvätenú zástavu sa hrnuli, vernosť a stálosť jej prisahali a neohrozene sa jej pridržajú. Biedni ľudovia Kysúc i druhú pliahu, všeobecné nešťastie, huncútsky zlomkrk, čertovské kaplny, nesvedomcov svodné chrámy, planých úžerníkov hriechami, výstupkami, zlorečou páchnucie krčmy, v ktorých o česť, o náboženstvo a majetok nemilobohu prichádzali, následkom účinkovania missionárov s opovrhom zanechávajú a k predošlej statočnosti, horlivosti, ľudskosti a k Pánu Bohu sa navracajú.

Raková bola prvá, ktorá s povolaním horlivých missionárov príležitosti k obráteniu, k duševnému pozdvihu a potvrdeniu sa v dobrom poskytla. Pán dekan Sečanský, aby 25-ročného fararstva jubilej pamätným učinil, a nevďačným liberálom hnevu nastoli, diablu poručil cestu nežných úsmevov, umelého lichotu, krutikárstva a chvostikárstva, ktorá ani k žitnejšiemu fare, ani k fialkovej čapici, ani ku krížiku nevedly, zo Šavla zostal Pavel, z rátajúceho netečníka nezistný, horlivý oveček Ježiša Krista pastier a blaho-

nosnej ľudu strany prívrženec a rozširovateľ. Celý týždeň hlásal skrze neunavených missionárov slovo Božie, rozširoval svetlo viery, rozosieval semeno mravov a vysluhoval sviatosti. Ako po Pavla chodníkoch ďalej kráčať bude, tak mu Pán Boh pomáhať.

Po Rakovej Zákopčie s otvoreným náručím prijalo milovaných otcov missionárov, aby zo života od vlnajšej sv. missie vedeného počet vydalo, učineny kresťanských mravov sľub obnovilo a v milosti Božej sa popevnilo. Trebárs celý týždeň pršalo, tisíce a tisíce Zákopčanov a susedov sa pri kázňach zlatoustých vierozvestov, sviatosťach, ruženci a škapuláre súčasťnilo. Boh daj všetkým veriacim takých pracovníkov, pravých otcov ľudu a vodcov, ako je Ďurčanský farár a Stolárik kaplán. Takýchto chlapov potrebujú včulajšie smutné a žalostné časy Uhorska.

V Starých Bystriciach tvrdí a ohnívi hrdinovia Krista, Jesuiti za 10 dní rozširovali kráľovstvo Božie. Sláva dekanovi Kapallaymu, ktorý tak zmužilo pracuje, aby pýcha a nadutosť raffineria krivonosej sberby biedneho ľudu nekopala, lež čím prvej vykapala. Boh zaplať Jankovi Svítkovi, ktorý s oduševnením i s obetou na tom účinkuje, aby statočných a nábožných farníkov ani len malicherný svitok neviazal k úžerníkom, kmínom a klamačom.

V septembri roky a roky duševne zanedbávané Kysucké Novémesto bude radosti a rozkoše sv. missii požívať. Mnoho práce to síce stálo, kým sa hate, protivensťva a prekážky so stránky brifového, pájesového a kalvínsku bradu nosiaceho otčima, husára odstránili, no vytrvalá žiadosť katolíckeho kruhu, vážny výstup Jozefa Sačka, ktorý kresťanského ducha novomestskej farnosti 15—20 rokov od úpadku jediný chránil a udržoval, a zvláštne horlivosť pracovného Cvinčeka kaplána prevládaly potupný odpor a násilnosť. Chudák Cvinček! Koľko ubližovania, koľko hany a posmechu, koľko špintania a surových úderov snášať, koľko horkých piluliek zhltnúť, koľko zlostných nápadov čo príkladný kňaz a čo neunavený rozširovateľ pravdy, kresťanských snáh a blahonosných cieľov ľudovej zástavy pretrpeť musí! No jeho obetivý, sláve Boha, chvále cirkve, prospechu vlasti, dobrobytu ľudu posvätený duch za príkladom svojho Pána a Majstra Ježiša Krista všetky útoky trpezlivo prijme, len aby predrahou krvou Spasiteľa vykúpené ovečky novomestskej podľa zásad evanjeliuma a predpisu prápora ľudovcov čestne a statočno pást, viesť, riadiť a spravovať mohol. Takýchto bojovníkov, takýchto mužov žiada cirkev a bičované kresťanstvo, a nie ledajakých bruchopáskov a nesvedomcov, nie surových farských úradníkov a naničhodných štréberov, nie prázdne nafúkané kotrby a beľárske tľchuby, nie pri svätých úkonoch pohoršujúcich komediantov a neverných zurvalov, nie nemilosrdných dráčov a zradných judášov, nie Poľakovičov a Ďurcov, nie živáňskych Poštárov! Vivat Cvinček! Abcug Poštári!

Makovský pán farár Križan tiež sa bol vyslovil, že bude k napraveniu svojho stáda missie vydržiavať, Slovo činí človeka. Čím skôr, tým lepšie. I ovečkám potrebné, i pastierovi nie zbytočné.

Náš pohostinský, vďačný a štedrý páňko Justín tiež zamýšľa s missionármi nás potešiť. Hej veru by sa zišlo.

Hľa teda! Kysuce sa mocne hýbu, z brlohu nepravostí vstávajú, dušu svoju posilňujú, aby štitom viery ozbrojené, dobrými mravy ozdobené, milosťou sviatosti oduševnené liberálnych Augiášov maštale vyčistíť, hlavy pekelnéj hydry sraziť, nešeredné množ-

stvá krvožížnivých pijavíc a pustošiacich kobyliiek vyplienit a v dobročinnom chládku križa čo nezlomných kresťanov a verných vlasti synov kraj slobodno žit mohly.

Nech žije starostlivé, svedomité Kysúc duchovenstvo! Nech žije obrátené, znovazrodené Kysúc občianstvo! Nech žije pápež a kráľ! Nech žije cirkev a vlasť! Nech žije slávna ľudová strana! Nech sa nepadne besný liberalismus.

Opak Sveta.

Z JEROHUTTY, koncom aug.

Veľavážený pán Redaktor!

Veľké dažde prenasledujú nás vo Spiši okolo Hnilca. Sená z hôr našich sme ťažkou biedou pre ustavičné dažde vybielené domov posväzali. Úroda pekne sa nám ukázala na poliach, no pre daždivé počasie nemôžeme ho dostať domov; hynie nám na roľach. — I nás haviarov vystrojili 27-ho júla na vozoch do Novej Vsi na parádu, kde nás dobre počastovali; aj tí, ktorí chceli do báne frčať, museli sa ísť domov poprezliekať, a na vozy posadať, aby sme pomáhali éljen kričať. Zo susednej „Závadky“ na viac vozoch roľníkov vliekli, sfa hrušky v mechoch do Novej Vsi, ktorí nie súc poučení, mysleli si, že musia ísť k vóli notárovi, éljen volať, a slavný pochod rozmnožiť. Z mestečka Wagendrüssel-Merénya na 14 vozoch pod dvoma zastavama slávnostne ku Novej Vsi hore Hnilčekom cválali.

Náš ľud s oškľivosťou odvracia sa od jalových táranin „opravdivého Kresťana,“ ktorého mu zadarmo vraj posielajú liberáli. Nám haviarom sa veru nechce parády vystrájať, keď si na tú slobodu pomyslíme, ktorá teraz panuje.

Haviar.

Zo Sv. Jánskeho Okresu, 20 aug. 1896.

Veľavážený pán Redaktor!

Ponevác čítame v našom milom Kresťanovi zo všetkých strán dopisy, len z našieho okolia nikdy nič neni; preto vzal som si smelosť, a chem naším cteným čitateľom volačo od nás oznámiť, jako my u nás žijeme;

Jako obyčajne každú nedeľu, tak aj 9-ho t. m. prišiel k nám ten Oprav-divý Kresťan, ačkoľvek ho u nás nikto nedrží. Jedine jedon Obr..ný bohatý liberál; on ho však čítať nevie, dáva ho ale trom svojim hladným päty-lízačom, a tí ho nosia z jeho rozkazu po krčmách, a drážia, ponúkajú ho naším statočným občianom, nedávno aj boly trochu úzke dvere z krčmy tým židovským agentom, leďvá uprskol aj s tým opr.-divým mesiašom.

Ja som tiež mal tú príležitosť, tú besninu čítať, čo tam bolo všetko načárané, načo to mám opisovať, veď to už každý môže vedieť, že ten Opravdu divý Kresťan je besný, zprisahaný liberál, a každý liberál je úhlavný nepriateľ cirkve, obzľáštne našej sv. katolickej, a našemu kňazstvu, ten našich kňazov, ktorí zastávajú verne svätú cirkev katolícku, všetkých s posmechom len kaplán ni menuje, pokazení kňazi sa mu lúba. Do našich obiec ten opravdový pokušiteľ darmo bikuje, nikto naňho nepredplatí, iba nejaký žid. My všetci čítame našieho milého Kresťana starého, leďvá dočkáme poštu, čo nám ho donese; nepošle ho nikto nazpäť, jako toho opravdu divého. Pridržíme sa všetci našej vernej ľudovej zástavy, od ktorej nás

liberálny šklebot divého Kresťana nijako neodstraší. Preto aj darmo by sa do našieho okresu napínal nejaký liberálny ablegát; ten pojde s dlhým nošom, nie asnád že by sme ho kameňovali, jako to inde robili, Boh zachovaj, u nás je ľud poriadny, drží ho naše kňazstvo v poriadku, hoc aj tí páni liberáli hovoria, že naše kňazstvo búri ľud. Ale mylite sa, pánkovia, do tých čias vám vaše figle slúžia, zaciaľ kňazi nappmínajú ľud ku trpezlivosti a tichosti. Pri stupavskej voľbe, keď by kňazi neboli zdržali ľud, neviem čo by sa bolo stalo.

Tento slavný millenáry rok bude ozaj pamätny. Urodilo sa nám v tom všeličo, máme cibilné sobáše, cibilné matriky, recepciu, beznáboženstvo, to je všetko dobré pre cigánov, veď ti aj dovčuľku tak žili, sobáš málo ktorý pýtal, a cigán lež sa má modliť, radnej bude tancovať, ale recepciu tiež neľubi.

Tieto všetky poriadky chvália liberáli a židia, divý páňko hovorí, veď to bude všetko malo koštovať, nekoľko tých millionov, no aj má pravdu, však nech sedliak platí.

Že zastávajú tieto nové zákony služnovci a notári, nečudujeme sa mnohým, ktorí nemajú svoj dostatočný majetok k vyživeniu, (kopať neumím, a žobrať sa stydím), keď chcú žiť, musia to brániť a hájiť, hoc sa to aj niektorému tiež neľubi, takých nekoľko poznáme.

Čítame, jako sa na všetkých stranách odbávala millenáry slávnosť, no to nebolo nič naproti našej slávnosti, my sme si aj pre rabína poslali do mesta, aby so svojou prítomnosťou bolo to slávnejšie, ku tomu sme dostali na oldomáš 160 kusov vykřmených židov, ktorí sa chystajú vystúpiť pri budúcich voľbách za ablegátov, aj u nás je jedon taký šmatlikaš, ešte včúľ je mladý, ten sa vyslovil, že: zha phät rhokhov jha vhythúphim zha abhlegháth. To už je radosť, keď človek taký spev očuje.

Potom neкто povie, že je v Uhrách zle, s tým sa to staré príslovie potvrdilo, že krem Uhorska neni žitia, ani veru nie, (ale pre židov).

Keď toto, drahý ľudu kresťanský, bude tak pokračovať, my aj to ešte dožijeme, že budú chceť tí liberáli a židia nejakého šmatľavého Rothschilda korunovať. Vyslobod nás Pane.

Ale zaciaľ ešte sa to nestalo, prebudz sa, kresťanský ľudu, čítaj a nasleduj radu našieho milého »Kresťana«, oznamuj tým, ktorí ešte o tom vedomosť nemajú, drž sa pevno zástavy ľudovej, podporuj ľudové spolky, vtedy musí liberálne klamstvo, jako muchy po Martine, vykapáť. Choď a volaj so mnou sme. Nech žije ľudová strana a jej vodcovia.

S Bohom.

J. Rašpla.

Z NOVEJ-BANE. (Tekov. st.).

Šlachetný Pane!

Bedlivý pobúril v hniezde bezpečne sediace a pekne krásne sa hostiace vrany. Včúľ škrečania dosť, lebo sa jedná o mästné hrnce, ku ktorým sa veru inde miesta s pár biedne skončenými školami, nedostane. To len u nás bolo možné ešte aj vyhodencovi zo škôl aspoň za pisara prísť. No nás ale to škrečanie a kvákanie nemýli, keď mesto so všetkým stojí na konci kyjaku, vzdor tomu že máme veľa „tajnosti“ — nechceme vás mať na farchu, my chceme mať veľku obec. To liberálne gazdovanie; spustošiť všetko, pretrpeť nemôžeme.

Bedlivý zapomnel sa zpytať, dľa ktorého horského zákona sú dovolené v siatinách polianky do prenajmu na pasienky dávať?! Sľaď pr. to, by to bolo klepcom pre chudíakov k plateniu pokút? Pri tej najlepšej pozornosti tá lichva musí prísť do siatín. Rubaniny sa majú hneď v druhý rok zasiať, u nás roky stoja, len aby prišlo pár zlatý do mestkej kassy: odtiaľ si vysvetľujeme to čaranie — mimo predávania — mestkých gruntov s írekami jednotlivcov, zaplatíš pár zlatých a dostaneš aj 2 razy toľko, jaký prv si mal. Krásne gazdovanie! Prečo sa dal do prenajmu mestký kameňolom na mlynské kamene, čo tu dost dobre kvitne? My len tak si hutáme jedine preto, — ponevác sú arendatori i mestkí uradníci, by bol mimo platu — tak po ablegatsky — aj iný dôchodok. A čo je tu takých tajnosti! Ozaj len jamy by musel mať človek, aby to liberálne šafarenie ne idel.

Tu hneď máme iné, mesto je patron fary a kostola, ale taký čo fara vyzerá jako židovská krčma na dedine, ošarpaná s vonku s dnuka tak tiež aj kostol, ako nejaké humno. Budeže mať ten p. biskup radosti, keď pride 8 sept. birmovať. Alebo sa zase vezme z kostolnej kassy 6—8 sto zl. na vybielenia kostola, jako pri prvej birmovky, a chvastať sa bude, že to patron dal vybieliť?!

Nuž neni to zauškovaníu cirkevného práva, ktoré to zapovinnosť pokladá spraviť patronovi, jako je to všadiaľ? Ba čo viac unás ešte aj lešenia zmizlo, čo stalo do 3 sto zl. Tak z kostolných peňazi a z obetí ľudu doniesol sa do poriadku dolný kostol, — tak sa stavia včúľ kalvaria — čo neni oznamené ani p. biskupovi — zato sa predsa chvastať a chvastať patron, že to on sprail!!! Ktorý patron tak dľa ľubovôle zachádzal s kostolnou kassou?! Preto sa neposlaly počty roky k p. biskupovi, tak že musel archidiakon prísť, ale sa mu len sfúbilo, že sa pošlú! Pekne to bude vyzeráť tam v tých počtách, však sa už aj sám kassier obáva čo povie p. biskup, keď horného kostola kassa so 4 tisíc sišla na 1400 zl. Aby bolo ešte krajšie ostatne ti — vraj požičalo mesto. No sú tie peniaze pekne zabezpečené!!!

A tá naša škola pekne vyzerá. Jako pre sovy zámok (bagolyvár) povedal, bývalí školdozorca. Kým bola katolícka, ešte len vraj vyzerala, potom ju prekrstili na obecnú a včúľ ju zas štátu ponúкло mesto, a to je najkrajšie s tými istými farchami, tiež novobanských pánov rozum! K tomu budova katolícka, však posiaľ žiadon p. biskup nedal plnomocenstvo k prekrsteniu. U nás je o všetko slobodné a možné, tu aj učiteľ chodí súdky cementovať — a to mu slávny magistrát s tým plat popravíť — a chlapci potom viac ráz po týždni hvizdajú po zaškolu cez školský rok.

Nuž panáčkovia naši, nedivte sa že pri takom uradovaní a gazdovaní nechceme »tatársky liberalismus.« Od srdca nám; ale keď si spievame:

Hor sa novobanci ku ľudovej strane
Ta ľudová strana statočných zastane;
Statočných zastane, ich zaujmy, práva
S jej víťazstvom svitne Novej Bane sláva!

Bedlivejši.

Liberálne nadávanie.

V maďarských a srbských brošúrkach „Jön a sáska“ (Idú šášky) páni liberálni šillikári nadávajú Slovákom, že sú „a páinkától olbutult tótok“ (pálenkou osprostení Slováci). V knižočke „Idú šášky“ toto hnusné nadávanie sfalšovali a miesto slova „Slováci“ vytlačíť dali slovo „ľudia,“ aby Slováci nezbadali, ako im pred Maďarmi i pred Srbmi liberálci nadávajú. Hnusným spôsobom urážajú Slovákov a oškľivými ich chcú učiniť pred spoluobčanmi Maďarmi a Srbmi. Takto nesvedomito búria národnosti vlasti našej jednu proti druhej.

I v tekovskej stolici do nadávania dopustili sa liberálci. Ako „Nyitr. Sz.“ píše, páni liceráli v novinách svojích „Barsi Ellenör“ do panslávov nadali vodcom ľudového shromaždenia, ktoré 30. augusta vydržiavať sa malo v obci Mal.-Opatovcách (tek. st.) Nitrianske maďarské noviny „Nyitr. Szemle“ na to plané nadávanie poznamenaly, že: Toto je už predsa mnoho! Veď vraj pri Moravcch (Araňyos-Maróth) ľud ani len nepočul to „krásne“ meno „pansláv.“ Na čele shromaždenia stoja takí páni, ktorí su za dobrých Maďarov považovali vždy. Mena týchto pánov farárov sú: Karácsonyi, Köves-Balázsy, Báthy, a to majú byť samí *panslávci*. Keď už aj Alexandra Karácsonyiho držíte za pansláva, ktože vraj potom bude Maďarom. A potom vraj liberáli hlášu lásku a svornosť medzi národnosťami.

Pri varinskom shromaždení roztrusovali liberáli hnusné búrenia proti židom a vrchnosťam. V Mező-Kovácsháze rozhadzovať dali socialistické ohlasy, len ten odsek ohlasu vynechali, ktorý znel proti vláde. Ale preto len liberáli vážia si vraj náboženstvá a zachrániť chcú vlast vraj od prevratu.

V Dubovej (zvol. st.) rozkázali, aby železničný vlak schválne sa omeškal, aby gróf Zichy nemohol prísť na čas. Keď gróf Ferdinand Zichy o tomto figli počul, na voze predišiel vlak a na shromaždenie na čas dorazil. Liberáli potom vreskom a násilienstvom chceli prekážať rečníkov. Ale preto len liberáli chcú „rozšíriť“ vraj „občianske práva. Na niektorých miestach kameňmi a smradľavými vajcami hádzali na lešenie rečníkov. Ale preto len takí záprdkoví rytieri bojujú vraj za „svobodu!“

HOSPODÁRSTVO.

Múdrost zvierenc.

Zvierence nemajú rozumu, a predsa vo väčšej, ako menšej miere môžu byť múdre na základe svojho od prírody vstúpeného vtípu.

Jedon južnoamerikánsky cestovateľ toto podáva v tejto veci:

Lekár južnoamerikánskych Indianov podivuhodným spôsobom si zaopatruje výživu, čomu na stopu následným spôsobom prišli.

Jedna podujateľská expedícia sa vybrala do Južnej Ameriky, že tam preskúma neznáme kraje; jedon z ich kuchárov rozpajedeno sa vrátil jednúc do ich kruhu a sa ponosoval, že v jeho kuchyni sa nepochopiteľným spôsobom tratia každodenne rozličné druhy ovocia a mäsa.

Dvere byly dobre zavreté, mreže drevené ale neboly na riedko.

Na nahováranie ostatných zostal na jednu noc v kuchyni, aby sa dozvedel príležitosť mal, kto je to ten zlodej.

Nemusel dlho čakať a zazrel, že opica toho lekára prišla na psovi a zostala stáť pred oblokom.

Cez mreže sa prepchala, povyberala si tie najpáclivejšie čiastky z ovocia a ostatných jediel, povyhadzovala to vonak, a potom i sama vyskočila.

Pred chýžou do papule psovej postrkala mäso, ona ale si ovocie vzala, na psa vyskočila, ktorý rýchlym behom tiahol rovno do chrámu indianskeho.

Keď to europejskí dohovárali predstaveným Indianov, títo takto vyhovárali lekára:

Dobří páni! Lekár je veľmi chudobný, a veľmi zbožný, celý deň sa modlí v chráme. On vyučil tie zvery, aby mu potravu zaopatrovaly. Tie zvery ale tam ju berú, kde najdú.

Keby kuchár bol miestnosť dobre pozatváral, vtedy tie dve zvierence by byly inde šťastie probovaly, a ubezpečujeme vás, že nikto by sa nebol preto nahneval na tie zvierence.

Ale i behom cestovania zkusila expedícia, jaké sú zvierence múdre. Ona totižto cez jedno poludnie pri jednom jazere si odpočívala. Vodcom jej dobytku bol jedon popolavý somár. On do toho jazera nechcel ďalej ísť. Bili ho, do vody ho sácali, on ale nechcel cez ňu ísť. Ba navzdor všetkej bitke sa na breh vydriapal a i s ostatnými zvierenci ušiol.

Naraz ale zazrú, že z vody sa vlečú krvo-

žijnivé zvierence (kajmany), ktoré oni miesto pečienky surovej guľkami puškovými privítali.

Že ale aj iné zvierence veľkú obratnosť vtípu majú, to i my zkusujeme. Keby sme i my dost obratní boli v zachádzaní s nimi, o mnoho väčší užitok by nám ony skytaly, než i jaký z nich teraz máme. *Čachtičan.*

Literárny oznam.*)

„Naša Nádej“ bude nápis tých mesačných sošitov obrázkových, ktoré budú vychádzať k poklone prevel. Sviatosti Oltárnej a ku cti prebl. Panny Marie.

Tedy zas nové novinky? Sa môže dakto pýtať — však je dost už iných.

Moc ich môže byť, ale dost nie. Ani to si neprajeme, aby sa čitatelia od starých odpúdili, a predsa máme nádej, že dost budeme mať odberateľov.

„Naša Nádej“ bude pojednávať také veci, ktoré darmo hľadáme v iných sošitoch. My chceme obznámiť vznešenosť Sviatosti Slávnej a dobrosrdečnosť prebl. P. Marie k ľudom.

„Naša Nádej.“

1. Pochopiteľným spôsobom uvedomí, čo je prev. Sviatosť Oltárna, a prečo veríme v nej.

2. Vzbudzovať bude k povďačnosti proti tomuto najväčšiemu dobrodeniu nebe i zeme.

3. Chce napraviť chladnosť a mnohé viny, ktorým je táto sviatosť so stránky ľudu vystavená.

4. Na pomoci bude spolkom ku cti Sviatosti Oltárnej utvoreným, alebo utvoriť sa majúcim. Donášať bude zprávy o ich účinkovaní.

5. Rozširovať bude po celom Slovensku večitú poklonu ku Sv. Oltárnej.

6. Donášať bude tie bezpočetné zázraky, ktoré dopríala pokoleniu ľudskému Sviatosť oltárna, povzbudzovať, aby sa jej zato klaňali.

7. A k čím skoršiemu obsiahnutiu toho cieľu

8. Oduševňovať bude údov živ. Ruženca, aby sa stali údami i tejto večitej poklony

Aby ale tieto sošity poskytovaly i zaujímavé čítanie

9. Bude veľbiť prebl. P. Mariu. S času na čas podávať mnohé zázračné prípady, ktoré sa postávaly na prímluvu prebl. P. Marie k pomoci ľudom vo svete a zvlášte v našej vlasti.

Opisovať bude Naša Nádej miesto milosti Bohorodičky, taktiež i na sv. Josefa, čo tretieho člena sv. Rodiny nezabudne.

Vychádzať budú tieto sošity v maďarskej a slovenskej reči; a prihlási-li sa dost predplatiteľov i v nemeckej.

My jednoducho budeme písať, tak že nás zrozumie každý, predsa ale vyberane, aby i vzdelaní s radosťou prevracali karty toho d ela.

A tieto obrázkami okrášlené sošity na celý rok budú stáť len 80 kraj.

Objednať sa môže „Naša Nádej“ u redaktora.

Prvé číslo výjde z tlače počiatkom októbra.

Ročník sa bude rátať od okt. — do okt.

Vo Vacove,

Michal Varga,

redaktor „Našej Nádeje“, kaplán vo veľchráme.

* Prosíme pánov redaktorov iných slov. časopisov, aby to tiež vo svojich novinách priniesť ráčili. Rod.

Knižná polica.

Príprava ku sv. spovedi a prijímaniu poučné dielo pozostáva z 5 hárkov, a nemôžeme ho dosť vrele odporúčať pre školské deti a takých dospelých, ktorí celkom isto a určite sa chcú spovedať; cena viazaného výtisku je len 15 kr., a je k dostaniu pod týmto nápisom: T. Lujza Csery, Budapešť, VI. Podmaniczky u. 15.

Žartovné novinky „**Herkó Pátra**“ vychádzajú každý týždeň tu na 16, tu na 8 stranách.

Slováci v celej krajine nemajú druhých takýchto noviniek, ktoré by v duchu katolíckom zastávaly ľud a česaly, prenasledovali lakomstvo úžerníkov a násilie židov. Cena na celý rok 2 zl., predplatiť sa môže pod nápisom: Redakcia „Herkó Pátra“ Budapešť IV., Zsibárus u. 7.

ODKAZY REDAKCIE.

Rukopisy nedávame nazpák a listy bez podpisu mena neberieme do povahy.

Uctive prosíme našich ct. predplatiteľov, aby číslo obalky, pod ktorou im noviny chodia, na krajec nám naznačili ráčili, lebo takto ľahšie si do knihy zapísať môžeme.

Viacerým sme boli poslali kalendáre bez pýtania, lebo vieme o nich, že sú neohrození bojovníci ľudových zásad. Čo sa peňazí týče, ktoré za tie zásielky nám prináležia, buďte tak dobrí, ctení páni nám ich poslať, čím skorej vám to len príhodné bude.

My by sme radi boli, keby sa to dielo rozšírilo ešte pred jaseňou; lebo jestli po lete vypália voľby, aspoň daktorých i pomocou tohoto diela môžeme získať našej strane.

Mnohým: Kalendáre s doberkou len v tom páde môžeme poslať, jestli si ich kto objedná aspoň desať kusov; ináč by dôberka veľmi drahá bola, a tak je o veľa lepšie vopred poslať peniaze, jestli sa od desiatich menej výtiskov požaduje.

Mnohí už poslali peniaze za dielo „*Príprava ku sv. spovedi . . . atď.*“ knižka sa im pošle, jaknáhle hotová bude, čo sa stať môže i behom dakoľkých dňov. K uverejneniu týchto riadkov nás poprosila veľk. pani Lujza Csery, čo majiteľkyňa tohože diela.

Žilina. X. Srdečné vďaky za vašu neunavnú podporu. Odpusťte ale, že sme váš terajší úvodný článok do budúceho čísla odložili, lebo v terajší týždeň z vážnej príčiny už minulý piatok sa započal „Kreštan“ vsádzať.

Trnava. A. Z. Reči sa hovoria, chlieb sa jje. Slovenského „Herkó Pátra“ objednať môžete pod nápisom v týchto novinkách naznačených.

Porvareň. M. Lansford. Amerika. Tých poslaných 5 zl. sme obsiahli

Kl. A. Detva. S tými číslami už nemôžeme slúžiť. Predplatok vám vyprší koncom júla r. 1897.

J. Kast. Terchova. Ten istý ešte neplatil na tento rok. To číslo sme mu poslali.

Veľké-Bobrovce. Dp. J. K. predplatiteľ pod č. 324. nech nemá starosť o predplatok do konca marca 1897 r.

J. Sch. Do konca roku ste v poriadku.

J. V. Maniga. Poslanú sumu sme obsiahli.

J. P. Vysoká. Tak dobre.

J. M. Hradište. Jedno sme prepísali na sdelené meno. Všetko je v poriadku.

J. Romaňák. Z ubr. My nevieme. Rétaý a Benedek vám poslúžia s radou.

Str. V. J. Papradnov. Inokedy vypíšte svoje celé meno, vtedy sa neprihodí taký omyl.

F. F. v Rišn. Noviny „Christ. Volksblatt“ mu riadne chodia, bárs ich už dvakrát nazpák poslal. — Kalendáre pošleme.

A. V. Malý Chnilec. Noviny sme započali vám posielat.

Obchodné zprávy.

1. Zbožie: Pšenica 6.45—6.80 zl. Raž 5.40—5.45 zl. Jačmeň na krm 3.70—4.00 zl. do pálenic 4.75—5.50 zl. na várku 0.00—0.00 Oves: 5.35—5.60. Kukurica: 3.55—3.60. Proso: 5.00—5.00. Vo Viedni každý mc. o 50 krov drahší.

2. Olejové zrná. Lanové semeno: 08.75—09.50. Kopopné semeno: 08.55—09.00.

3. Strova: Veľká biela fízula 6.50—7.00; tmavá 7.50—7.75 okruhlá: 6.50—7.00, tarkavá 6.00—6.50. Šošovica 8.00—12. Hrach 8.50—09.50. Čistý 12.00—12.50 zl.

4. Kupecké zelinové plody: Mak 15—16. Burgyňa 0.00—1.60. Cibula 5.00—7.10. Cesnak: 19—25 zl. Petrželeň: 5.00—9.00. Paprika 135—140 zl.

5. Potrava: Seno. Lúčne seno. 2.00—2.75 Slama. Na postielanie: 1.25—1.60. Žup 1.70—2.00.

6. Siatie: Červená datelina 28—32. Lucerna 35—42 zl. Jarní ladaník 6.00—6.50 zl.

7. Hospodársky dobytok: Dovezeno bolo: as 345 hospodárskych volov; 186 dojných kráv. Následovné boly ceny. Výborná pára volov do jarma do 290—360 zl. Dojné kravy: za jeden kus 60—120 zl. Trh na ovce: Dovezeno bolo 6844 kusov oviec. Ceny: 13—16.00 zl. za páru, a 15—18 kr. za živý kilo. Sviňský trh: za kilogramm 16—18. V salašoch 0000 kusov bolo umiestnené.

8. Zverové dorobky: Med žltý kvapkaný: 26—30 zl. Vosk 164—165. Vajcá 52—65. Loj. Maslo I. 80—160 zl. II. 60—110 mc. Slanina 46.00—50., udená 51—00.00 zl.

9. Remeň funtový od 152—185 kl. tery 185—156.

10. Kraviny vrázkované 170—180.

11. Tefaciny barnavé 12—13 kl. 420—440.

12. Tefaciny najl. viksovky 420—440, stredné 350—365 ťažené a vrázkované 330—340, blysk. remeň najlepší 150—155 prsné listy 160—165.

Zodpovedný redaktor: Mikuláš Lepšényi.

Hl. spolupracovníka dočasne zastupuje: Čachtican.

Do svojej kolárskej dielne príjmem hneď dvoch zručných pomocníkov.

Spolu odporúčam sa ctenému obecnstvu k vyhotoveniu kočov a vozíkov. Na požiadanie dodám tieto vyhotovené i od kováča a sedlára solídno a lacno.

Ján Olejček,
kolár v Turě. Sv. Martine.

Sväté križové cesty do kostolov dôstojne a umelecky maľované farbami olejovými na platne a na plechu v každej veľkosti s krásne ozdobenými rámcami, nápismi a križikmi pozlattenými, odporúča Veleb. duchovenstvu

ALBIN JANDA

pozlacováč, maliar kostolov a obrazov, predtým v Hodoníne teraz v uhorskej Skalici

za ceny veľmi nízke.

Chudobným kostolom a farnostiam, tiež i na splácania dľa smluvy.

Na ctenú žiadosť zašle sa jeden obraz na ukážku! Opravy starých malieb, okrás a kostolných ozdôb trvanlivo sa obnovujú. Nové oltárne obrazy, obrazy na *kostolné zástavy* a na spolkové zástavy umele a v najkratšom čase sa zhotovujú za najnižšie ceny.

S hlbokou úctou oddaný

Albin Janda.

Papier makulatúrový

je k dostaniu u nás; metrický cent stojí 6 zl. 50 kr.

Lurdská voda
zo zázračného prameňa, v pôvodných litrových sklenicách je k dostaniu — **Jedine** —

u Gustáva Stampfl,

v Budapešti VIII. Gólya-ulica čis. 28.

Cena bezpoplatku spolu so zabalením 2 zl. 10 kr. ďalej ručníky **Sv. Veroniky** s hodnovernými listinami, kus za 1 zl.

TLAČIAREŇ

„SVÄTÉHO GERHARDA“

V BUDAPEŠTI, VIII. OKRES, PRÁTER-U. Č. 44.

úplne novovystrojená, katolícka tlačiareň hojne opatrená, najvkúsnejšími francúzskymi písmenami, ktorá jakúkoľvek prácu, čo sa tlačí týka, od najjednoduchšej až do najkrásnejšej prijíma, a zato aj ručí.

Zvláštne vyzýva pozornosť preveleb. kňazstva a obecných predstavenstiev na

úradné výtisky,

ktoré rýchlo, vkusne a čo najlacnejšie rozposiela.

RÉTAY a BENEDEK

PREDTÝM

KRISZTA A JEHO SPOLOČNÍK,

dielňa omšových šatov, cirkev. náradí, zástav a spolkových praporov.

V BUDAPEŠTI, IV. Lipót-utca číslo 21.

Jediní dovážači, Osvieten. a Dôstojného pána kaločského arcibiskupa Juraja Császku a

— „BUDAPEŠŤANSKÉHO OLTÁRNEHO“ —
spolku.

Odporúčajú svoj hojne nastrojený sklad, menovite:

Omšové šaty, kostolné prapory, hasičské, školské, spolkové pohrabné, remeselnícko-spevove-spolkové zástavy. Monštrancie, kalichy, ciboria, križe, kadidlá, oltárové lampy, sviečne, ligotavé sviečne, sochy vo veľkom výbere. Prijmeme i maľovanie štaciových obrazov, s svätých obrázkov, oltáre, mariánske tróny, Kristové hroby a kazateľnice podľa jakéhokolvek kresu umelecky vyhotovujeme. Cirkevné látky, čipky, stenové križiky, križe na pút vo veľkom výbere sú na našom sklade.

Na žiadosť ochotne posielame bez poplatku, soznamy ceny, príhodne vzory.

I. Ročník.

Veľký kresťanský
Kalendár

ľudovej strany

na rok

— 1897. —

Nákladom

Krivánskeho a Turčianskeho.

Cena 30 kr.

Tlačou knihtl. »Patria« v Budapešti.

K dostaniu u Františa Bleszkány v Budapešti, VIII., Mária-Teréziatér číslo 9.